Toidu tootmise eesmärgil peetavate loomade segasööda märgistamine Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse nr 767/2009 alusel

Segasööta viiakse turule märgistatult ja üldjuhul ka pakendatult. Euroopa Liidu territooriumil kehtivad siseturu tõhusaks toimimiseks samad märgistamise nõuded. Üldjuhul vastavad teistes liikmesriikides toodetud söötade originaalmärgistused kehtivatele nõuetele ja need tuleb lihtsalt õigeid väljendeid kasutades eesti keelde tõlkida. Samas on ka erandeid.
Nii sööda tootjatel kui ka vahendajatel, kes vastutavad muu keelse märgistuse eesti keelde tõlkimise eest, tuleb järgida eesti keelsete õigusaktide väljendeid ja sõnavara.

Märgistusel peavad olema toodud järgmised andmed:

1. ***Sööda tüüp*** - täissööt, täispiimaasendaja, täiendsööt, mineraalsööt, täiendav piimaasendaja.

2. ***Looma liik või kategooria***

3. ***Koostis*** - märgitakse söödamaterjalide **nimetused** kahanevas järjekorras massi järgi arvutatuna segasööda niiskusesisalduse alusel.
Söödamaterjalide loetlemisel võib :
   a) kasutada söödamaterjalide kataloogis toodud nimetusi. Söödamaterjalide kataloogi kasutamine on vabatahtlik. Kui kasutatakse kataloogis toodud söödamaterjali nimetust, siis peab ka selle nimetuse taga toodud kirjeldus vastama kataloogi omale. Kui ei kasutata kataloogis toodud nimetust, siis ei tohi ka söödamaterjali kirjeldus vastata kataloogis toodud kirjeldusele.
   b) kasutada muud nimetust. Kui kasutatakse mingit muud nimetust, siis sellisel juhul ei tohi söödamaterjali kirjeldus vastata kataloogis toodud söödamaterjali kirjeldusele. Määruse (EÜ) nr 767/2009 artikli 24(6) alusel teatab isik, kes viib esimest korda turule kataloogis ja registris loetlemata söödamaterjali, kohe selle kasutusest söödamaterjalide registri kaudu Euroopa söödakäitlussektori esindajatele. Euroopa söödakäitlussektori esindajad avaldavad selliste teadete registri internetis ning ajakohastavad registrit korrapäraselt

- Märgistusel võib välja tuua ka söödamaterjali massiprotsendi.
- Kui söödamaterjalide massiprotsendid ei ole märgistusel esitatud, tuleb märgistuse eest vastutaval isikul ostja taotluse korral need talle avaldada (+/- 15% väärtusest).
- Söödamaterjali nimi ja massiprotsent peab olema märgistusel näidatud, kui selle sisaldust on rõhutatud sõnades, pildina või graafiliselt esile tooduna.
- Pakendatud sööda puhul võib koostise all loetletud söödamaterjalide nimetused (kahanevas järjekorras massi järgi) esitada pakendil väljaspool märgistust. Sellisel juhul tuleb märgistusel viidata nende asukohale.

4. ***Analüütilised koostisosad*** – toidu tootmise eesmärgil peetavate loomade segasööda analüütilised koostisosad (üldkogus) märgitakse järgmiselt:

Täissööt:	
— Toorvalk/toorproteiin	Kõik liigid
— Toorkiud	Kõik liigid
— Toorrasv	Kõik liigid
— Toortuhk	Kõik liigid

— Kaltsium	Kõik liigid
— Naatrium	Kõik liigid
— Fosfor	Kõik liigid
— Lüsiin	Sead ja kodulinnud
— Metioniin	Sead ja kodulinnud
Mineraalne täiendsööt (mineraalsööt):	
— Kaltsium	Kõik liigid
— Naatrium	Kõik liigid
— Fosfor	Kõik liigid
— Lüsiin	Sead ja kodulinnud
— Metioniin	Sead ja kodulinnud
— Magneesium	Mäletsejalised
Muu täiendsööt:	
— Toorvalk/toorproteiin	Kõik liigid
— Toorkiud	Kõik liigid
— Toorrasv	Kõik liigid
— Toortuhk	Kõik liigid
— Kaltsium ≥ 5 %	Kõik liigid
— Naatrium	Kõik liigid
— Fosfor ≥ 2 %	Kõik liigid
— Lüsiin	Sead ja kodulinnud
— Metioniin	Sead ja kodulinnud
— Magneesium ≥ 0,5 %	Mäletsejalised

Soolhappes lahustumatu tuha sisaldus võib ületada 2,2% kuivaine massist vaid järgmiste söötade puhul ja tingimusel, et sisaldus on märgistusel esitatud:
- lubatud mineraalseid sideaineid sisaldavate segasöötade korral,
- mineraalsööda korral,
- segasööda korral, mis sisaldab üle 50% riisi- või suhkrupeedi kõrvalsaadusi,
- tehistingimustes peetavatele kaladele ette nähtud segasööda korral, mille kalajahu sisaldus on üle 15%.

Niiskuse sisaldus tuleb märkida, kui see on suurem kui:
- 5% mineraalsöötade puhul, mis ei sisalda orgaanilisi aineid,
- 7% piimaasendajate ja muude segasöötade puhul, mille piimatoodetesisaldus ületab 40%,
- 10% mineraalsöötade puhul, mis sisaldavad orgaanilisi aineid,
- 14% muude söötade puhul.

NB!
- Tervetest taimedest tehtud graanulite, seemnete ja viljade segude puhul ei pea märgistusel näitama sööda analüütilisi koostisosi.

- Näitajad, mida soovitakse vabatahtlikult avaldada analüütiliste koostisosade all, peavad olema kooskõlas määrusega EÜ nr 767/2009.

- Organoleptiliste (värvained, lõhna- ja maitseained) ja toitaineliste söödalisandite (aminohapped, vitamiinid, mikroelemendid, karbamiid) esitamise korral analüütiliste koostisosade rubriigis märgitakse need koos nende üldkogusega.

- Energia- ja/või valgusisalduse esitamise korral peab kõnealune esitamine olema kooskõlas määruse EL nr 2017/625 artikliga 34.

5. Söödalisandid - kui söödale on lisatud söödalisandeid**,** siis tuleb need märkida pealkirja „Lisatud söödalisandid“ või „Söödalisandid“ all. Märkida tuleb söödalisandiga, eelseguga ja täiendsöödaga lisatud söödalisandite andmed ja lisatud kogused.

Märkida tuleb …:

1) … söödalisandi, millel on kehtestatud maksimaalne sisaldus vähemalt ühe toidulooma jaoks …;

2) … söödalisandi, mis kuulub kategooriasse zootehnilised lisandid …;
3) … söödalisandi, mis kuulub kategooriasse histomonostaatikumid ja koktsidiostaatikumid …;
4) … söödalisandi, mille puhul kasutamist lubava õigusaktiga kehtestatud soovitatav maksimum sisaldus on ületatud …

... puhul järgmise info:

1) söödalisandi erinimetus vastavalt õigusaktile (söödalisandite register);
2) identifitseerimisnumber;
3) lisatud söödalisandi kogus (kui söödalisandi loas on veerus „miinimum/maksimumsisaldus“ esitatud aine, tuleb lisatud kogus väljendada selle aine lisatud kogusena. Segaduse vältimiseks tuleks märgistusel ka see aine välja tuua);
4) funktsionaalrühma või kategooria nimetus. Võib kasutada kehtestatud funktsionaalrühmade lühendeid:

Funktsionaalrühm	*Nimetus ja kirjeldus*	*Lühend*
1h	*Radionukliididega saastumist tõkestavad ained: ained, mis pärsivad radionukliidide imendumist või soodustavad nende eritumist*	*Radionukliide tõkestavad ained*
1m	*Sööda saastumist mükotoksiinidega vähendavad ained: ained, mis pärsivad või vähendavad mükotoksiinide imendumist, soodustavad nende eritumist või muudavad nende toimemehhanismi*	*Mükotoksiine vähendavad ained*
1n	*Hügieeni parandavad ained: ained või, kui see on asjakohane, mikroorganismid, mis parandavad sööda hügieeniomadusi, vähendades spetsiifilist mikroloogilist saastumist*	*Hügieeni parandavad ained*
2b	*Lõhna- ja maitseainete ühendid: ained, mille lisamine söödale parandab sööda lõhna ja maitset*	*Lõhna- ja maitseained*
3a	*Vitamiinid, provitamiinid ja samalaadse toimega keemiliselt täpselt määratletud ained*	*Vitamiinid*
3b	*Mikroelementide ühendid*	*Mikroelemendid*
3c	*Aminohapped, nende soolad ja analoogid*	*Aminohapped*
3d	*Uurea ja selle derivaadid*	*Uurea (või karbamiid)*
4c	*Soodsa keskkonnamõjuga ained*	*Keskkonda parandavad ained*

Kui märgistusel esitatakse söödalisandi kategooria nimetus, võib selle nimetuse all nimetada järjest kõik lisatud söödalisandid, mis kuuluvad selle kategooria all olevatesse funktsionaalrühmadesse. Näiteks kasutades märgistusel kategooria nimetust „toitainelised lisandid“, saab siia alla nimetada kõik lisatud vitamiinid, mikroelemendid, aminohapped kui ka karbamiidi. Kui eelistatakse funktsionaalrühmade esitamist, tuleks sama näite puhul lisatud vitamiinid esitada pealkirja „vitamiinid“ all, lisatud mikroelemendid pealkirja „mikroelemendid“ all, aminohapped pealkirja „aminohapped“ all ja karbamiid pealkirja „karbamiid“ all.

5) muu asjaomase söödalisandi kasutamist lubava õigusaktiga nõutud teave.

Lisaks:

- Kui söödalisandi sisaldus on märgistusel kuidagi esile toodud (sõnades, pildina, graafiliselt), tuleb ka sellised söödalisandid eeltoodud nõuete kohaselt märgistusel märkida.

- Kui söödalisand kuulub rohkem kui ühte funktsionaalrühma, tuleb märkida kõnealuse sööda põhifunktsioonile vastav funktsionaalrühm või kategooria.

- Ostja taotluse korral tuleb märgistamise eest vastutajal avaldada ka nimetamata söödalisandite nimetused, identifitseerimisnumbrid ja funktsionaalrühmad (va lõhna- ja maitseainete kohta).

- Sellised söödalisandid, mis kuuluvad funktsionaalrühma „vitamiinid, provitamiinid ja samalaadse toimega keemiliselt täpselt määratletud ained“ ja on kohustuslikud märgistusele märkida, võib pealkirja „Söödalisandid“ all märgitud lisatud koguse **asemel** märkida „Analüütilised koostisosad“ all kogu säilivusaja jooksul tagatud üldkogusega.

- Nimetamata söödalisandid võib märkida vabatahtlikult kas nii nagu kohustuslikudki või vähemalt nende **nimetusega** (lõhna- või maitseainete ühendite puhul nende funktsionaalrühmaga). *NB! Kui ei soovita mingil põhjusel märkida vabatahtlikult märgitava söödalisandi funktsionaalrühma, tuleb märgistusel jälgida, et märgistust lugedes ei oleks võimalik vabatahtlikult märgistatud söödalisandit vale funktsionaalrühma alla lugeda (näiteks pärast funktsionaalrühma „vitamiinid" kuuluvate söödalisandite loetelu on märgistusel samas reas nimetatud ka vabatahtlikult lisatud värvaine). Soovitame selguse huvides vabatahtlikult märgitava söödalisandi puhu samuti selle funktrionaalrühm või kategooria märkida.*

- Kui organoleptiline või toitaineline söödalisand märgitakse vabatahtlikult, siis tuleb märkida ka vastavalt vajadusele **kas** selle **lisatud kogus** „söödalisandid" all **või üldkogus** „analüütilised koostisosad" all. Tehnoloogiliste ja zootehniliste söödalisandite vabatahtlikul märgistamisel lisatud kogust vaja näidata pole.

- Esitatakse kõnealuses söödalisandi kasutamist lubavas õigusaktis sätestatud segasööda eesmärgipärast kasutamist käsitlevad märgistusandmed.

Võimalusi söödalisandite märkimiseks on erinevaid. Toome näite tsingiga. Söödalisandid tuleb sööta lisada üldjuhul läbi eelsegu. Kui eelsegu sisaldab söödalisandit tsinksulfaatheptahüdraat 500 mg/kg, siis elementi tsink on lisatud 110 mg /kg (antud näites on tsinksulfaatheptahüdraadi tsingisisaldus 22%, mis on söödalisandite registrist leitava söödalisandi lubamist kirjeldava õigusakti järgi minimaalseks tsingi sisalduseks selles söödalisandis).

Söödalisandi identifitseerimisnumber	Loa hoidja nimi	Söödalisand	Koostis, keemiline valem, kirjeldus, analüüsimeetod	Loomaliik või -kategooria	Vanuse ülempiir	Minimumsisaldus	Maksimumsisaldus	Muud sätted	Loa kehtivusaja lõpp
						Elemendi (Zn) sisaldus (mg/kg) täissöödas, mille niisuksisaldus on 12 %			
3b604	—	Tsinksulfaatheptahüdraat	Söödalisandi koostis: Tsinksulfaatheptahüdraat pulbrina, mille minimaalne tinginisaldus on 22 % Toimeaine kirjeldus: Keemiline valem: $ZnSO_4 \cdot 7H_2O$ CASi nr: 7446-20-0 *Analüüsimeetodid* (1) Tsinksulfaatheptahüdraadi sisalduse määramiseks söödalisandis: — titrimine naatriumedetaadiga (Euroopa farmakopöa monograafia 0111) • • •	Kõik loomaliigid	—	—	Koerad ja kassid: 200 (kokku) lõhelased ja vasikate piimaasendajad: 180 (kokku) Põrsad, emised, küülikud ja kõik kalaliigid, v.a lõhelased: 150 (kokku) Muud liigid ja kategooriad: 120 (kokku)	1. Lisand tuleb lisada söödasse eelseguna. 2. Söödakäitlejad kehtestavad söödalisandi ja eelsegu kasutajatele kasutamiskorra ja asjakohased korralduslikud meetmed, et vältida sissehingamisest, nahakaudsest kokkupuutest ja silma sattumisest tulenevaid võimalikke riske. Kui riske ei ole nende eeskirjade ja meetmete abil võimalik vähendada lubatava tasemeni, kasutatakse söödalisandi ja eelsegude käitlemisel sobivaid isikukaitsevahendeid.	27. juuli 2026

L 182/16 Euroopa Liidu Teataja

Seega kui sööta on lisatud eelsegu, milles tsinksulfaatheptahüdraati on 500 mg/kg, läbi mille omakorda elementi tsink on lisatud 110 mg /kg, siis seda saab märkida erinevalt, et määruse sätte nõuded oleksid täidetud:

- 3b604, tsinksulfaatheptahüdraat 110 mg/kg
- 3b604, tsinksulfaatheptahüdraat, tsink: 110 mg/kg
- 3b604, tsinksulfaatheptahüdraat 500 mg/kg (Zn: 110 mg/kg)
- 3b604, tsinksulfaatheptahüdraat 500 mg/kg (tsink: 110 mg/kg)
- Zn (tsinksulfaatheptahüdraat, 3b604) 110 mg/kg
- Tsink (tsinksulfaatheptahüdraat, 3b604) 110 mg/kg

6. Kasutamine – tuuakse välja sööda kasutamise juhised, milles on märgitud sööda otstarve.
Juhul kui täiendsööt sisaldab söödalisandeid koguses, mis ületab täissöödale kehtestatud piirnormi, tuleb kasutamise juhistes näidata:
- loomale päevas lubatud maksimaalne täiendsööda kogus g, kg või mahuühikutes, või
- lubatud maksimaalne kogus päevaratsiooni protsendina, või
- lubatud maksimaalne kogus täissööda kg kohta või selle % täissöödas.

7. Sööda märgistamise eest vastutaja andmed - kui märgistamise eest vastutab tootja, siis tulevad siia tema andmed. Kui märgistamise eest vastutab vahendaja, siis tulevad siia tema andmed. Märkida tuleb:

- sööda märgistamise eest vastutaja **nimi ja aadress** või **ärinimi ja aadress**. Aadressiks võib olla nii ettevõtte tegevuskoha füüsiline aadress kui ka veebilehe aadress.
- märgistamise eest vastutava isiku ettevõtte **tegevusloa number**. Kui märgistamise eest vastutajale on antud tegevusluba määruse (EÜ) nr 183/2005 alusel, siis tuleb märkida selle määruse alusel saadud number. Kui märgistamise eest vastutaja on tunnustatud loomsete kõrvalsaaduste määruse alusel (EÜ nr 1774/2002 või EÜ nr 1069/2009), siis tuleb märkida selle määruse alusel saadud number. Kui märgistusandmete eest vastutajal on mõlemad numbrid olemas, tuleb märkida määruse (EÜ) nr 183/2005 alusel saadud tegevusloa number.

Pakendatud sööda puhul võib märgistamise eest vastutava isiku ettevõtte tunnustamise/tegevusloa number olla toodud väljaspool märgistust, kui märgistusel on viidatud, kust selle leiab.

Kui tootja ei ole märgistamise eest vastutav isik, esitatakse lisaks märgistamise eest vastutaja andmetele järgmised andmed ka tootja kohta:

- tootja nimi ja aadress või ärinimi ja aadress või tootja tunnustamise number (EÜ nr 183/2005 või EÜ nr 1774/2002 (1069/2009)) või söödakäitleja registreerimise number.

Pakendatud sööda puhul võivad tootja andmed olla toodud väljaspool märgistust, kui märgistusel on viidatud, kust need leiab.

8. Partii number - pakendatud sööda puhul võib olla partiinumber toodud väljaspool märgistust, kui märgistusel on viidatud, kust selle leiab.

9. Netokogus – väljendatakse tahkete toodete puhul massiühikutes, edelate toodete puhul massi- või mahuühikutes.

Pakendatud sööda puhul võib olla netokogus toodud väljaspool märgistust, kui märgistusel on viidatud, kust selle leiab.

10. Minimaalne säilivusaeg- märgitakse järgmiste nõuete kohaselt:

- lagunemisprotsessi tõttu kergesti riknevate söötade korral: „**kasutada enne** …", millele järgneb asjakohane kuupäev.
- muude söötade korral: „**parim enne** …", millele järgneb asjakohane kuu.
- kui valmistamiskuupäev on märgistusel esitatud, võib minimaalset säilivusaega näitavat kuupäeva esitada ka järgmisel kujul: „… (ajavahemik päevades või kuudes) pärast valmistamiskuupäeva"

Kuupäevad märgitakse numbritega järgmises järjestuses: päev, kuu ja aasta. Selle vorm esitatakse järgmise lühendi abil: PP/KK/AA

Pakendatud sööda puhul võib olla minimaalne säilivusaeg toodud väljaspool märgistust, kui märgistusel on viidatud, kust selle leiab.

Kohustuslikud lisanõuded ERISÖÖDA märgistamiseks

Erisööda puhul tuleb märkida lisaks sööda tüübile:

- täpsustav väljend „dieettoode" või „dieetsööt" või „erisööt";

- Komisjoni määruse (EL) nr 2020/354 lisa B osas toodud kasutusotstarvete loetelu veergudes 1–6 ette nähtud teave asjaomase erisöötmise eesmärgi kohta;

- märge, et enne sööda kasutamist või kasutusaja pikendamist tuleks küsida toitumiseksperdi või söötmiseksperdi või veterinaararsti arvamust.

Kohustuslikud lisanõuded nõuetele mittevastava sööda märgistamiseks

Lisaks eelpool toodud nõuetele märgistatakse sööt, mis ei vasta ühenduse õiguse kohaselt ohutus-ja turustusnõuetele, näiteks saastunud materjalid, järgmiste märgistusandmetega:

- *„Sööt sisaldab ülemäära koguses ..... (soovimatu(te) aine(te) nimetus(ed) vastavalt PM 25.04.2007 määrusele nr 66), kasutamiseks söödana üksnes pärast detoksifitseerimist tunnustatud ettevõttes.“*

Kui saastet kavandatakse vähendada või see kavatsetakse eemaldada puhastamise teel, siis peab sööda märgistama järgmiselt:

- *„ Sööt sialdab ülemäärases koguses..... (soovimatu(te) aine(te) nimetus(ed) vastavalt PM 25.04.2007 määrusele nr 66), kasutamiseks söödana üksnes pärast piisavat puhastamist“.*

Endised toiduained, mida on vaja enne söödana kasutamist töödelda, tuleb märgistada järgmiselt:

- *„Endised toiduained, söödamaterjalina kasutamiseks üksnes pärast ..... (asjakohase töötlemisviisi nimetus vastavalt määruse (EL) nr 68/2013 lisa B osale)“.*

Kohustuslikud lisanõuded RAVIMSÖÖDA ja VAHETOOTE märgistamiseks
(2019/4 lisa III)

Ravimsööda ja vahetoote märgistamisel tuleb märkida

1) väljend „ravimsööt“ või „ravimsööda tootmise vahetoode“ olenevalt asjakohasusest
2) toimeaine nimi, selle lisatud kogus (mg/kg) ning veterinaarravim, selle müügiloa number ja müügiloa hoidja, mille ees on pealkiri „ravim“
3) veterinaarravimite vastunäidustused ja kõrvalnähud, kuivõrd need üksikasjad on kasutamise jaoks vajalikud
4) toidu tootmise eesmärgil peetavatele loomadele ettenähtud ravimsööda või vahetoote puhul keeluaeg või märge „keeluaeg puudub“
5) tasuta telefoninumber või muud asjakohased kontaktandmed, kust loomapidaja saab lisaks kohustuslikele andmetele küsida veterinaarravimi pakendi infolehte
6) kasutusjuhend kooskõlas ravimsööda veterinaarretseptiga või ravimi omaduste kokkuvõttega
7) minimaalne säilivusaeg, mille puhul võetakse arvesse veterinaarravimite kõlblikkusaega ning mis märgitakse kujul „kõlblik kuni …“, millele järgneb kuupäev, ning vajaduse korral eriettevaatusabinõud ladustamisel
8) teave selle kohta, et ravimsööda sobimatu kõrvaldamine kujutab endast tõsist ohtu keskkonnale ning võib asjakohasel juhul suurendada mikroobide resistentsust

Punkte 1-8 ei kohaldata selliste liikuvate segamisüksuste suhtes, kes toodavad eranditult ravimsööta ega tarni komponente

<u>Kohustuslikud lisanõuded töödeldud loomset proteiini, dikaltsiumfosfaati, trikaltsiumfosfaati või veretooteid sisaldava segasööda märgistamisel</u>

- Mittemäletsejalistele põllumajandusloomadele, välja arvatud karusloomadele, ettenähtud **kalajahu sisaldava segasööda** märgistusel peab olema kirjas: „sisaldab kalajahu – ei tohi anda mäletsejalistele“.
- Loomset **dikaltsiumfosfaati/trikaltsiumfosfaati sisaldava segasööda** märgistusel peab olema kirjas: „sisaldab loomset dikaltsiumfosfaati/trikaltsiumfosfaati – ei tohi anda mäletsejalistele“.
- Mittemäletsejalistelt saadud **veretooteid sisaldava segasööda** märgistusel peab olema kirjas: „sisaldab mittemäletsejalistelt saadud veretooteid – ei tohi anda mäletsejalistele“.
- **Mittemäletsejalistelt saadud** ja vesiviljelusloomadele söötmiseks ette nähtud **töödeldud loomseid valke**, välja arvatud kalajahu ja tehistingimustes kasvatatud putukatest saadud töödeldud loomseid valke **sisaldava segasööda** märgistusel peab olema selgelt kirjas „sisaldab mittemäletsejalistelt saadud töödeldud loomseid valke – ei tohi anda põllumajandusloomadele, välja arvatud vesiviljelus- ja karusloomad“.
- **Kalajahu sisaldava**, mäletsejaliste liikide võõrutamata põllumajandusloomade jaoks ettenähtud **piimaasendaja** märgistusel peab olema kirjas: „sisaldab kalajahu – ei tohi anda mäletsejalistele, välja arvatud võõrutamata mäletsejalistele”.
- **Tehistingimustes kasvatatud putukatelt, sigadelt ja kodulindudelt saadud töödeldud loomseid valke sisaldava segasööda** märgistusel peab olema kirjas: „sisaldab (siia lisada tabeli 1 esimeses veerus toodud asjaomased põllumajandusloomad, kellelt töödeldud loomsed valgud on saadud) saadud töödeldud loomseid valke – ei tohi sööta põllumajandusloomadele, välja arvatud (siia lisada tabeli 1 teises veerus toodud asjaomased põllumajandusloomad, kellele võib neid töödeldud loomseid valke sööta)“.

Tabel 1

Põllumajandusloomad, kellelt töödeldud loomsed valgud on saadud	Põllumajandusloomad, kellele võib neid töödeldud loomseid valke sööta
Tehistingimustes kasvatatud putukad	Vesiviljelusloomad, karusloomad, sead, kodulinnud
Sead	Vesiviljelusloomad, karusloomad, kodulinnud
Kodulinnud	Vesiviljelusloomad, karusloomad, sead
Tehistingimustes kasvatatud putukad ja sead	Vesiviljelusloomad, karusloomad, kodulinnud
Tehistingimustes kasvatatud putukad ja kodulinnud	Vesiviljelusloomad, karusloomad, sead
Sead ja kodulinnud	Vesiviljelusloomad, karusloomad
Põllumajanduslikud putukad, sead ja kodulinnud	Vesiviljelusloomad, karusloomad

<u>Kohustuslikud lisanõuded GMO-d sisaldava või neist koosneva sööda märgistamiseks</u>
on toodud eraldi juhendis „Geneetiliselt muundatud sööda märgistamine“.

Muu info, erandid

Kui ostja on enne iga tehingut kirjalikult teada andnud (või on tehtud vastavasisuline leping), et järgnevat teavet pole vaja siis segasööda märgistusel ei pea olema:
+ märgistamise eest vastutava isiku ettevõttele EÜ nr 183/2005 või EÜ nr 1774/2002 (1069/2009) alusel antud tunnustamise numbrit,
+ partii numbrit,
+ netokogust,
+ niiskusesisaldust.

Kui müüakse lõppkasutajale lahtiselt segasööta, mille kogus ei ületa 20 kg, võib kohustuslikud märgistusandmed (art 15 ja 17) esitada müügikohas teate abil. Kindlasti peab andma lõppkasutajale edasi arve peal või koos arvega eraldi märgistuslehena järgmise teabe:
+ sööda tüüp
+ looma liik või kategooria
+ kasutamise juhis

Kuni kolmest söödamaterjalist koosnevate segasöötade puhul ei pea märgistusel näitama loomade liiki või kategooriat ja kasutusjuhiseid juhul kui kasutatud söödamaterjalid on sööda kirjelduses selgelt esitatud.

Tervetest taimedest tehtud graanulite, seemnete ja viljade segude puhul ei pea märgistusel näitama sööda analüütilisi koostisosi.

Kui lõpptarbijale läheb saadetis, kus üks suur pakend sisaldab mitu väikest pakendit, pole vaja igat pakendit eraldi eesti keeles märgistada. Piisab, kui lõpptarbijale on saadetisega kaasa pandud märgistusleht kogu kohustusliku märgistusinfoga konkreetse partii kohta.

Märgistuse põhimõtted mineraalse täiendsööda näitel

Munakana 5%
Mineraalne täiendsööt kanadele

Koostis: sojašrott (toodetud GM sojast), lubjakivi, oder, sool, …
(söödamaterjalid alanevas järjekorras ilma protsendita)

Analüütilised koostisosad
*kaltsium või Ca ….%
*naatrium …%
*fosfor …%
*lüsiin ...% (kodulindudel ja sigadel kohustuslik)
*metioniin …% (kodulindudel ja sigadel kohustuslik)
*Mineraalsööda puhul niiskus märkida siis, kui >10%
*Soolhappes lahustumatu tuhk, kui >2,2%
Vabatahtlik märgistus analüütilise koostisosa alla (märkida üldkogus)*:*
A vitamiin… IU/kg või RÜ/kg
Cu või vask… mg/kg
Fe või raud… mg/kg

Lisatud söödalisandid (märkida lisatud kogus)
Toitainelised või Vitamiinid:
Vitamiin A 30 000 RÜ/kg, 3a672a
Vitamiin D_3, 800 RÜ/kg, 3a671
Vitamiin E, RRR-α-tokoferool ... mg/kg *(märgitud vabatahtlikkuse alusel. Võib märkida ka E-vitamiini üldkogusega analüütilise koostisosa alla)*
ja Mikroelemendid:
Cu … mg/kg, 3b405 vask(II)sulfaatpentahüdraat
Se… mg/kg, 3b801 naatriumseleniit
Fe …mg/kg, 3b103 raud(II)sulfaatmonohüdraat
Zn …mg/kg, 3b603 tsinkoksiid

Värvained, vitamiinid, mikroelemendid, aminohapped, karbamiid: Nimetus + lisatud kogus
Lõhna- ja maitseained + lisatud kogus

Kasutamine:…

Tootja (kui ei ole märgistusandmete eest vastutaja):
Nimi või ärinimi… ja aadress….
või Tegevusloa number (1069 või 183 alusel) või toidu ja sööda käitlejate registris registreerimise number (183/2005 alusel)

Vahendaja/turustaja (kui on märgistusandmete eest vastutaja või vabatahtlikult märgitud)**:**
ParimLoomale OÜ
Väike- Paala 3, 11415 Tallinn, Eesti
Kui on, siis tegevusloa number (eelistatult 183/2005)

Partii nr: või vt pakendilt
Netokogus: või vt pakendilt

Minimaalne säilivusaeg:
„kasutada enne“ või „parim enne“ või (kui valmistamiskuupäev on märgistusel esitatud)
„…(ajavahemik päevades või kuudes) pärast valmistamiskuupäeva“ või vt pakendilt

Sidevahendite kaudu müügiks pakutavate söötade märgistamine (EÜ määrus nr 767/2009 artikkel 11)

Järgnevad andmed tuleb esitada enne lepingu sõlmimist kaugmüügi kaaskirja või teiste vahendite kaudu:

- sööda tüüp,
- looma liik või kategooria**,**
- koostis,
- analüütilised koostisosad,
- lisatud söödalisandid,
- kasutamine,
- sööda märgistamise eest vastutaja tunnustamise number ja kui tootja ei ole märgistamise eest vastutav siis sellisel juhul ka tootja nimi ja aadress või tunnustamise number.

Hiljem tarnimise ajal esitada järgmised andmed koos kohustuslike andmetega:

- märgistamise eest vastutavaja nimi ja aadress,
- partii number,
- netokogus,
- minimaalne säilivusaeg.

Näide internetis segasööda müümisel kohustuslike märgistusandmete esitamise kohta

Täissööt kalkunitele 20 kg

Mõned reklaamlaused toote kohta. NB! kui rõhutatakse mingi aine olemasolu söödas, tuleb selle sisalduse massiprotsent koostises avaldada

Vabatahtlik tekst toote kirjeldamiseks. NB! väited, nagu sööt aitab ära hoida, ravida või parandada haigusi, pole lubatud

Koostis: (söödamaterjalide või nende rühmade nimetused alanevas järjekorras (sisalduse protsendita, va juhul, kui selle sisaldust on rõhutatud või soovitakse rõhutada)) nisu, rapsiseemnekook, lubjakivi, sool

Analüütilised koostisosad: toorproteiin ….%, toorrasv …%, toortuhk …%, toorkiud…%, niiskus …%, *Niiskus tuleb märkida siis, kui >14%,* kaltsium või Ca …%, naatrium või Na …%, fosfor või P …%, lüsiin …% *(kodulindudel ja sigadel kohustuslik)*, metioniin …% *(kodulindudel ja sigadel kohustuslik)*
*Vabatahtlikult võib siia alla märkida ka söödalisandeid nende **üldkogustega** kg söödas:* Cu või vask …mg, tsink või Zn …mg, vitamiin A …RÜ, … Kui vitamiinid (NB! Erand on ainult vitamiinide kohta) on siin rubriigis toodud üldkogustega, pole neid enam lisatud söödalisandite all vaja märkida. *NB! Kui sööda kirjelduses on toodud, et sööt sisaldab looduslikult vitamiine ja mikroelemente, siis need tuleb siin all nende nimetuste ja üldkogustega välja tuua*

Lisatud Söödalisandid: Toitainelised lisandid: 3a671, Vitamiin D_3, kolekaltsiferool … mg/kg, /3b103, Raud(II)sulfaatmonohüdraat, Fe või raud … mg/kg/3b405, Vask(II)sulfaatpentahüdraat, Cu või vask … mg/kg/…
Tehnoloogilised lisandid: taimeõlidest saadud tokoferoolirikkad (δ-tokoferoolirikkad) ekstraktid (*võib lisada ka ID numbri 1b306(ii), kuid nimetus tuleb märkida. Kogust pole vaja märkida*)

Kasutamine: ……

Tootja: AB Cdef, aadress, Belgia või tunnustamise number BE12345 või EÜ nr 183/2005 söödakäitleja reg nr